EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 26.6.2014
COM(2014) 386 final

2014/0197 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1215/2009 om exceptionelle handelsforanstaltninger for lande og territorier, der deltager i eller er knyttet til Den Europæiske Unions stabiliserings- og associeringsproces, og suspension af anvendelsen heraf for så vidt angår Bosnien-Hercegovina

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

EU's politik over for landene på det vestlige Balkan er defineret i den stabiliserings- og associeringsproces, der blev lanceret af Europa-Kommissionen i maj 1999. Det Europæiske Råd konkluderede på sit møde i Lissabon den 23.-24. marts 2000, at der forud for indgåelsen af stabiliserings- og associeringsaftaler med de vestbalkanske lande skulle gennemføres en asymmetrisk handelsliberalisering. Der er blevet fastsat bestemmelser om asymmetrisk handelsliberalisering ved Rådets forordning (EF) nr. 1215/2009 om exceptionelle handelsforanstaltninger for lande og territorier, der deltager i eller er knyttet til stabiliserings- og associeringsprocessen. Forordning (EF) nr. 1215/2009 anvendes indtil den 31. december 2015.

Siden lanceringen af stabiliserings- og associeringsprocessen er der blevet indgået stabiliserings- og associeringsaftaler mellem Unionen og alle berørte vestbalkanske lande med undtagelse af Bosnien-Hercegovina og Kosovo[1]. Bosnien-Hercegovina blev anerkendt som et potentielt kandidatland til tiltrædelse af EU i 2003 og undertegnede en stabiliserings- og associeringsaftale i 2008, hvori landet accepterer EU's betingelser for medlemskab. Siden da har en interimsaftale om handel og handelsanliggender med Bosnien-Hercegovina fundet anvendelse under afventning af endelig afslutning af ratifikationsprocessen for stabiliserings- og associeringsaftalen.

I betragtning af forskellene i omfanget af toldliberaliseringen under de aftaleordninger, der er blevet udviklet mellem Unionen og alle deltagere i stabiliserings- og associeringsprocessen, og de præferencer, som er indrømmet i henhold til forordning (EF) nr. 1215/2009, foreslås det at forlænge gyldigheden af forordning (EF) nr. 1215/2009 indtil den 31. december 2020 for at give modtagerne af de exceptionelle handelsforanstaltninger og Den Europæiske Union tilstrækkelig tid til eventuelt at tilpasse de præferencer, der indrømmes i henhold til forordning (EF) nr. 1215/2009, til dem, der er fastsat i stabiliserings- og associeringsaftalerne. Efter udvidelsen af Den Europæiske Union den 1. juli 2013, har Bosnien-Hercegovina endnu ikke accepteret at tilpasse handelsindrømmelserne i henhold til interimsaftalen for at tage hensyn til den traditionelle præferencehandel mellem Kroatien og Bosnien-Hercegovina inden for den centraleuropæiske frihandelsaftale (CEFTA). Hvis Bosnien-Hercegovina og Den Europæiske Union ikke når til enighed om tilpasningen af handelsindrømmelser, bør de præferencer, som Bosnien-Hercegovina er blevet indrømmet under forordning (EF) nr. 1215/2009, suspenderes fra den 1. januar 2016. Når Bosnien-Hercegovina og Den Europæiske Union har undertegnet og er begyndt midlertidigt at anvende en aftale om tilpasning af handelsindrømmelserne i interimsaftalen, vil disse præferencer blive genetableret.

EU-traktatens artikel 21, stk. 1, bestemmer, at Unionens optræden på den internationale scene bygger på de principper, der har ligget til grund for dens egen oprettelse, udvikling og udvidelse, og som den tilstræber at fremme i den øvrige verden, herunder demokrati, retsstatsprincippet, menneskerettighedernes og de grundlæggende frihedsrettigheders universalitet og udelelighed samt respekt for den menneskelige værdighed. Unionen skal respektere og fremme disse principper, også i dens optræden udadtil, herunder den fælles handelspolitik. Forordning (EF) nr. 1215/2009 giver ikke mulighed for midlertidigt at suspendere indrømmelsen af exceptionelle handelsforanstaltninger i tilfælde af modtagernes alvorlige og systematiske krænkelser af de grundlæggende principper for

[1] Denne betegnelse er med forbehold for holdningerne til retsstilling og er i overensstemmelse med UNSCR 1244/1999 og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincippet, Det er hensigtsmæssigt at indføre en sådan mulighed for at sikre, at der hurtigt kan træffes foranstaltninger i tilfælde af alvorlige og systematiske overtrædelser af de grundlæggende principper for menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincippet i et af de lande og territorier, der deltager i eller er knyttet til Den Europæiske Unions stabiliserings- og associeringsproces.

Endelig er en teknisk justering af Montenegros adgang til det supplerende globale kontingent for indførsel af vin medtaget.

2. JURIDISKE ASPEKTER AF FORSLAGET

Retsgrundlaget for forslaget er artikel 207, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

3. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Dette forslag til forordning indebærer ikke yderligere omkostninger for EU's budget. For perioden 2015-2020 vil der ikke være yderligere tab af toldindtægter for produkter med oprindelse i de nuværende modtagerlande. Hypotetiske indtægter som følge af en eventuel fremtidig eksport betragtes ikke som et tab af toldindtægter.

2014/0197 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1215/2009 om exceptionelle handelsforanstaltninger for lande og territorier, der deltager i eller er knyttet til Den Europæiske Unions stabiliserings- og associeringsproces, og suspension af anvendelsen heraf for så vidt angår Bosnien-Hercegovina

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 207, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

efter den almindelige lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Rådets forordning (EF) nr. 1215/2009[2] omhandler asymmetrisk handelsliberalisering mellem EU og de vestbalkanske lande og territorier og indrømmer dem exceptionel og ubegrænset toldfri adgang til EU-markedet for næsten alle deres varer indtil den 31. december 2015.

(2) Forordning (EF) nr. 1215/2009 giver ikke mulighed for midlertidigt at suspendere indrømmelsen af exceptionelle handelsforanstaltninger i tilfælde af modtagernes alvorlige og systematiske krænkelser af de grundlæggende principper for menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincippet. Det er hensigtsmæssigt at indføre en sådan mulighed for at sikre, at der hurtigt kan træffes foranstaltninger i tilfælde af alvorlige og systematiske overtrædelser af de grundlæggende principper for menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincippet i et af de lande og territorier, der deltager i eller er knyttet til Den Europæiske Unions stabiliserings- og associeringsproces.

(3) I betragtning af forskellene i omfanget af toldliberaliseringen under de aftaleordninger, der er blevet udviklet mellem Unionen og alle deltagere i stabiliserings- og associeringsprocessen, og de præferencer, som er indrømmet i henhold til forordning (EF) nr. 1215/2009, foreslås det at forlænge anvendelsesperioden for forordning (EF) nr. 1215/2009 indtil den 31. december 2020 for at give modtagerne af de exceptionelle handelsforanstaltninger og Den Europæiske Union tilstrækkelig tid til eventuelt at tilpasse de præferencer, der indrømmes i henhold til forordning (EF) nr. 1215/2009, til dem, der er fastsat i stabiliserings- og associeringsaftalerne.

(4) Forordning (EF) nr. 1215/2009 omhandler et globalt toldkontingent for indførsel til Unionen af vin med koderne 220421 93-220421 98 og 220429 93-220429 98 i den

[2] Rådets forordning (EF) nr. 1215/2009 af 30. november 2009 om exceptionelle handelsforanstaltninger for lande og territorier, der deltager i eller er knyttet til Den Europæiske Unions stabiliserings- og associeringsproces (EUT L 328 af 15.12.2009, s. 1).

kombinerede nomenklatur (KN). Dette globale kontingent er tilgængeligt for alle de vestbalkanske lande eller territorier med undtagelse af Montenegro, når deres individuelle vinkvote er opbrugt, som fastsat i deres bilaterale stabiliserings- og associeringsaftaler. Protokollen om vin, der er aftalt med Montenegro, omfatter et vinkontingent kun for KN-kode ex220410 og ex 220421, som de ikke har været i stand til at udnytte. Dette forhindrer reelt Montenegro i at få adgang til et toldfrit vinkontingent for varer, som ikke er omfattet af landets stabiliserings- og associeringsaftale. Med henblik på at sikre, at alle berørte vestbalkanske lande og territorier behandles på lige fod, er det hensigtsmæssigt at fastsætte, at Montenegro også skal gives adgang til det globale vinkontingent for varer henhørende under KN-kode 220429, uden at det er nødvendigt at opbruge det individuelle kontingent.

(5) Siden lanceringen af stabiliserings- og associeringsprocessen er der blevet indgået stabiliserings- og associeringsaftaler med alle berørte vestbalkanske lande med undtagelse af Bosnien-Hercegovina og Kosovo[3]. I juni 2013 åbnede Rådet op for, at Kommissionen kan indlede forhandlinger om en stabilisering- og associeringsaftale med Kosovo.

(6) Bosnien-Hercegovina blev anerkendt som et potentielt kandidatland til tiltrædelse af Unionen i 2003 og undertegnede den 16. juni 2008 en stabiliserings- og associeringsaftale ("stabiliserings- og associeringsaftalen"), hvori landet accepterer betingelserne for medlemskab af EU. Siden da har en interimsaftale om handel og handelsanliggender med Bosnien-Hercegovina[4] ("interimsaftalen") fundet anvendelse under afventning af endelig afslutning af ratifikationsprocessen for stabiliserings- og associeringsaftalen.

(7) Bosnien-Hercegovina har dog endnu ikke accepteret at tilpasse handelsindrømmelserne i henhold til interimsaftalen for at tage hensyn til den traditionelle præferencehandel mellem Kroatien og Bosnien-Hercegovina inden for den centraleuropæiske frihandelsaftale (CEFTA). Hvis en aftale om tilpasning af de handelsindrømmelser, der er fastsat i stabiliserings- og associeringsaftalen og interimsaftalen, på tidspunktet for vedtagelsen af denne forordning endnu ikke er blevet undertegnet og således endnu ikke anvendes midlertidigt af Den Europæiske Union og Bosnien-Hercegovina, bør de præferencer, som Bosnien-Hercegovina er blevet indrømmet, suspenderes fra den 1. januar 2016. Når Bosnien-Hercegovina og Den Europæiske Union har undertegnet og er begyndt midlertidigt at anvende en aftale om tilpasning af handelsindrømmelserne i interimsaftalen, bør disse præferencer genetableres —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

I forordning (EF) nr. 1215/2009 foretages følgende ændringer:

(1) I artikel 2, stk. 1, indsættes som litra d):

"d) at de lande og territorier, der er omhandlet i artikel 1, afstår fra alvorlige og systematiske overtrædelser af menneskerettighederne, herunder grundlæggende

[3] Denne betegnelse er med forbehold for holdningerne til retsstilling og er i overensstemmelse med UNSCR 1244/1999 og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

[4] Interimsaftale mellem Det Europæiske Fællesskab på den ene side og Bosnien-Hercegovina på den anden side om handel og handelsanliggender (EUT L 233 af 30.8.2008, s. 6).

arbejdstagerrettigheder, de grundlæggende principper for demokrati og retsstatsprincippet."

(2) I artikel 12 affattes stk. 2 og 3 således:

"Den anvendes til den 31. december 2020."

(3) I bilag I affattes fodnote 5 således:

"(5) Adgang for vine med oprindelse i Montenegro til dette globale toldkontingent, for så vidt at der er tale om varer henhørende under KN-kode 2204 21, er betinget af, at det individuelle toldkontingent i henhold til tillægsprotokollen om vin, der er indgået med Montenegro, er opbrugt. Dette individuelle toldkontingent er åbnet under løbenummer 09.1514."

Artikel 2

Anvendelsen af forordning (EF) nr. 1215/2009 med hensyn til Bosnien-Hercegovina suspenderes med virkning fra den 1. januar 2016.

Artikel 3

1. Uanset artikel 2 suspenderes anvendelsen af forordning (EF) nr. 1215/2009 med hensyn til Bosnien-Hercegovina ikke, hvis Den Europæiske Union og Bosnien-Hercegovina før den 1. januar 2016 undertegner og midlertidigt anvender en aftale om tilpasning af stabiliserings- og associeringsaftalen og interimsaftalen for at tage hensyn til Kroatiens tiltrædelse af Den Europæiske Union.

2. Hvis den i stk. 1 omhandlede aftale ikke undertegnes og anvendes midlertidigt inden den 1. januar 2016, finder forordning (EF) nr. 1215/2009 igen anvendelse med hensyn til Bosnien-Hercegovina fra den dato, hvor en sådan aftale undertegnes og anvendes foreløbigt.

3. Kommissionen offentliggør en meddelelse i *Den Europæiske Unions Tidende*, så snart den i stk. 1 omhandlede aftale er blevet undertegnet.

Artikel 4

Denne forordning træder i kraft på syvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den […].

På Europa-Parlamentets vegne	*På Rådets vegne*
Formand	*Formand*